

FLORIDAI

BAJTÁRSI HÍRADÓ

V.B. TAMÁSKA

XXI. évfolyam, 2. szám - 2003.

vitéz Baranchi Tamáska Endre

ELLOPTÁK A HARANGOT

.....

Május egyik napján korán csengett a telefonom s amikor felvettem a hallgatót, amnyit közöltek velem, hogy ismeretlen tettesek ellopták a venicei Magyar Ház harangját....

Megdöbbenetetett a hír. Hát már idáig jutottunk, hogy harangot is lopnak? Ugy

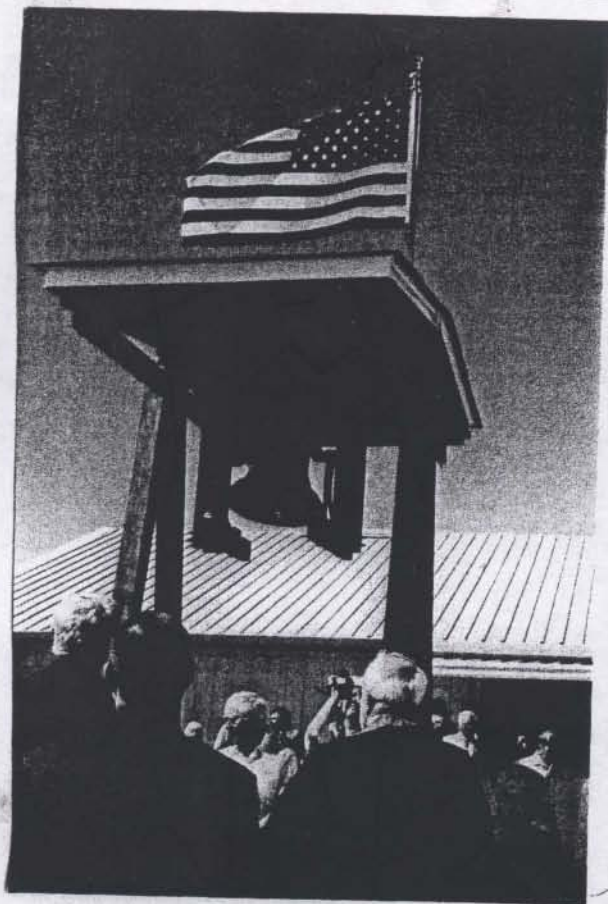
látszik, már ez is a XXI századhoz fűződik.

A venicei magyar Ház harangjának rövid története .... AZ egyik floridai Magyar Református Egyháznak kellett a templomuk ajtaját bezárni, a régi magyar hivek már mind kihaltak és a fiatal-ság pedig szétszóródott a nagy Amerika területén. Nincsennek utódok, akik a tempomot, az egyházat fenn tudták tartani. A harangot így ajándékozta a volt egyház a venicei Magyar Háznak Főtiszteletű Király Zoltán ny. református püspök közbenjárására.

A választás valóban igen jó volt, mert a venicei Magyar Házban magyar Istentiszteleteket és magyar miséket is szoktak tartani.

A hosszas készülődés és tervezgetés után a Magyar Ház alelnöke Zsigmond István megtervezte és fel is építette a Magyar Ház előtt a haranglábat, ahol aztán a harangot el lehetett helyezni.

Ökumenikus mise és Istentisztelet után tör-

tént a harang és a harangláb felszentelése és felavatása. Szép napos vasárnapon Főtisztelendő Király Zoltán ny. református püspök és Főtisztelendő Dr. Szépa László a sarasotai Magyar Katholikus Misszió lelkésze végezte el a szertartást ünnepélyes keretek között.

De közben készült a Magyar Ház vezetősége arra, hogy névadó ünnepélyt is rendez Pünkösdi Vasárnapjám és a harangnak " TRIANON " nevet fogják adni. A szép program már elő is volt készítve, amikor jött a kegyetlen hír, hogy a harangot ellopták.

A sarasotai és környékbeli magyarságot ez a hír nagyon letörte, mert erre a gonosz tette igazán nem voltak felkészülve. Hisz a " TRIANON " harangnak még az a szerep is volt szánva, hogy amikor megszólal, figyelmeztesse a magyarokat arra, hogy a trianoni békében a nyugati hatalmak Magyarország két harmad-részét elszakították az országunktól és több mint három és fél millió magyart juttattak idegen ország rabságába

Mi magyarok egyébként arra is büszkék vagyunk, hogy a déli harangszót az egész világon ezért lehet hallani, mert a római pápa elrendelte a nándorfehérei győzelem emlékére, amit a magyar Sereg aratott a török felett Hunyadi János vezér vezetése alatt. Ő verte ki a várból a nagy számú szultáni sereget.

Az ellopott magyar harang ügyében a Magyar Ház vezetősége megtette a feljelentést a rendőrségen. No de mit várhatunk..... Sokkal nagyobb bűncselelmények vannak itt kiderítetlenül. Egy magyar harang ellopása a nagy bűncselelmények között olyan mint egy vízcsepp a tengerben.

... 000 ... / csend-őr-szem /

A harangláb azóta üresen áll, mint egy felkiáltó jel . De mi hiszünk abban, hogy az "Isten nem ver bottal " a tettes előbb, utóbb el fogja majd érni méltó büntetését.

... ..

Fabriczi Kováts Mihály ezredes élete és hősi halála.
(II. rész)

*Founding Father of the U. S. Cavalry
Col. Com. Michael Kováts de Fabriczy*

/ Bényey Zoltán festménye /

1763 május 20-án elvette Szinyei Merse Franciskát, a sárosi alispán leányát, ami arra utal, hogy Kováts a legjobb nemesi körökben elfogadott ember volt. Házassága nem volt szerencsés. Egyetlen fia, György, három éves korában meghalt, de már ezt megelőzően egyedül átköltözött Budára. A házasság törvényes felbontására azonban soha nem került sor. A hosszú hadjáratok katonaelete után nehezen tudott beleilleszkedni a Bécszet majmoló nemesi osztály uri életébe. Az egyik kaszinóban összetűzött egy Gombos nevű alezredessel, aki a Pegauban elfogott Széchenyi huszárok parancsnoka volt. Az Udvari Haditanács egy iratában arra utasítja, hogy

írásban kövesse meg Megazzi bíborost, váci püspöki helytartót, aki ellen súlyosan sértő kifejezéseket használt. Mint sok más tiszt, ő sem igen tudott bánni a pénzzel s míg egy nagyobb összegű járandóságáért indított pere évekig húzódott Lipcsében, az adósságok valósággal elborították. A birói döntés sürgetésére 1773-ban Lipcsébe utazott s onnan csak 1775-ben tért vissza Magyarországra. Ez a külföldi útja két szempontból is figyelemre méltó. 1773 nyarat Drezdában töltötte Pulaski Kázmér, a lengyel szabadsághős is, Kováts későbbi parancsnoka az Egyesült Államokban és így nincs kizárva, hogy személyesen találkoztak már akkor. Az bizonyos, hogy a lengyel emigráció tagjaival ez időben kapcsolatban volt. Másik érdekessége Kováts lipcsei tartózkodásának, hogy egy általa feltalált fegyveracélt ajánlott fel Mária Teréziának, ami sokoldalúságának egyik bizonyítéka.

Azt a sortűzetet, amit a brit zsoldosok 1775 április 19-én Lexingtonnál leadtak

az amerikai felkelő hazafiakra, meghallották az egész világon. Meghallotta a mi Kovátsunk is és megpezdült a vér az öregedő huszár ereiben. Mert akkor már jóval túljárt az ötvenen. Az előbb leírtak ismeretében világos, hogy egyre több körülmény taszította szülőföldjétől. Joggal tehető föl azonban a kérdés, miért épen Amerikába ment? Áttelephülhetett volna Poroszországba is, ahol nyugalom és megbecsülés lett volna osztályrésze. De hiszen épen a tespedő nyugalom volt az, amitől délibábót kergető egész életében menekült. Valami új, leküzdhetetlen vágy vonzotta az Újvilágban kibontakozóban lévő új élet felé: szerelmese lett a szabadságnak.

Ez az új érzés adott erőt neki a szokatlan tengeri ut elviselésére, az amerikai kongresszusi és katonai vezetők olykor aroganciával határos viselkedésének lenyelésére, a neki oly szokatlanul fegyelmetlen idegen népség katonává faragására és végül a hősi halálra.

A budai Főparancsnokság 1778 január 9-én kelt jelentéséből tudjuk, "...hogyan a várparancsnokság előzetes tudta nélkül már 1776 augusztusában onnan eltávozott nemes Kováts nyugalmazott huszárőrnagy eddig nem tért vissza és tanuvallomás szerint Bordeauxba, a francia kikötőbe ment, de onnan tovább Amerikába távozott és ugyanott az Egyesült Államokban hadi szolgálatba lépett."

A Philadelphia-i "American Philosophical Society" tulajdonában található az a levél, melyet Bordeauxban 1777 január 13-én írt ékes latin nyelvezettel Franklin Benjaminsnak, az Egyesült Államok párizsi követének, melyben utlevelet és ajánlást kér a Kontinentális Kongresszushoz. "Az arany szabadság nem vásárolható meg sárga arannyal" - kezdte emelkedett hangon sorait. Leírja, hogy vérrel és verejtékkel szerezte meg katonai képzettségét, amit most önkéntesen ajánl fel a szabadságért folytatott küzdelemre. Hangsúlyozza, hogy szabad ember és magyar. Semmit nem óhajt nagyobb hévvel, mint azt, hogy "...ott, ahola legnagyobb hadi szükség kívánni fogja, szüntelen engedelmes szófogadással éljen és haljon." Levelét így fejezi be: "Fidelissimus ad mortem!" - "Leghűségesebben a halálig!" Ezt választotta később az Amerikai Magyar Szövetség jelmondatául örök emlékeztetőül arra a hűségre, amivel új hazánk iránt viseltetünk.

A nyugtalan természetű Kováts nem tudta bevárni Franklin válaszát, ajánlólevél nélkül vágott neki a nagy utnak. Megérkezésének helyét és idejét ~~xxxxxxx~~ valamint Amerikában töltött első hónapjainak történetét a most folyó kutatás van hivatva feltárni. Ajánlólevél és az angol nyelv ismerete nélkül a fővezérrel és a kongresszus tagjaival aligha kerülhetett kapcsolatba. Bizonyára beállt a felkelő hazafiak sorába. Tölthetett valami időt a Pennsylvániában lévő Bethlehemben, ahol a "Single Sisters" néven ismert protestáns rend főnöknője egy Gersdorf huszárnak volt rokona. Kováts a Gersdorf huszároknak is volt egy ideig parancsnoka. Bizonyosan tudjuk azonban azt, hogy 1778 folyamán legalább két ízben volt Bethlehemben s maga Pulaski is itt vette át a nővérek által himzett lobogót a Légió számára, melyet most a Baltimore-i muzeumban őriznek.

Mielőtt Pulaski törzsébe került volna az u. n. "Német Zászlóalj"-ban /:German Battalion:/ szolgált. Neve hivatalosan először Pulaski Washingtonnak 1778 január 9-én írt jelentésében szerepel ugyan, de nincs kétségünk afelől, hogy már jóval ezelőtt kapcsolatban voltak egymással.

Gróf

Pulaski Kázmér, híres lengyel szabadsághős 1777 közepén érkezett Amerikába. Silas Deane, az ujonan alakult Egyesült Államok egyik párizsi képviselője adott neki ajánló levelet a Kongresszushoz, melyben dandártábornoki rangot is ígért.

Kevésivel megérkezése után résztvett a gyászos kimenetelű Brandywine-i csatában, melynek eredményeként Philadelphia - a Kontinentális Kongresszus székhelye - brit kézre került, Washington megvert és elcsigázott serege pedig a Valley Forge-ba szorult. A csata válságos pillanataiban halált megvető bátorságot tanúsító lengyel arisztokrata Washington legteljesebb elismerését vívta ki, ami nem ment épen könnyen, mert sem ő, sem a fővezérségen beosztott amerikai származású tisztek nem rajongtak különösebben az Európából származó tisztekért. Négy nap múlva, szeptember 15-én az addig bizonytalankodó kongresszus dandártábornoki rangban a lovasság főparancsnokává nevezte ki.

Az amerikai lovasság, mely inkább lovon szállított gyalogságnak felelt meg, alapos kiképzés és fegyelem hiányában önálló seregtestként való bevetésre alkalmatlan volt. Négy, egyenként körülbelül kétszáz lovasból álló ezrdre tagozódott. A különböző származású és hátterű, de komoly katonai kiképzésben soha nem részesült ezredparancsnokok állandóan acsarkodtak egymás ellen és csak keletlenül vették tudomásul, hogy a kongresszus egy angolul alig beszélő európai tisztet emelt föléljük. Maga Washington, aki angol katonai emléken nevelkedett, nem sokra tartotta a lovasságot. A csaták eldöntésére képes sereglovasságról álmódzó Pulaskit arra utasította, hogy kisebb lovas egységeket képezzen ki, melyek nagyobb gyalogos kötelékek alárendelésében biztosító és felderítő feladatokat lesznek hivatva ellátni.

Pulaski annak ellenére, hogy a parancsok szabotálásától a nyílt ellenszegülésig a fegyelmetlenség minden fajtájával meg kellett birkózzék, minden tudását és erélyét latba vetette, hogy az általa sohse látott szedett-vegett csoportokból harcra fogható lovasságot neveljen.

Jó okunk van feltételezni, hogy ebben a munkájában a mi Kováts Mihályunk már tevékenyen résztvett. 1777 december 29-én Pulaski a lovasság alapvető átszervezésére és kiképzésére javaslatot nyújtott be, melyben a porosz

szabályzatok bevezetését ajánlja egyetlen felügyelő irányítása mellett. Itt Kovátsot még nem említi név szerint, de nem sok kétség fér ahhoz, hogy a beadvány az ő sugallatára és segítségével született meg, hiszen Kováts volt az egyetlen tiszt a törzsében, aki épen a porosz hadseregben töltött tizenhat esztendőt és így kiképzési módszere és harceljárása a kisujjában volt.

1778 január 9-én sürgeti fenti javaslatának jóváhagyását. Ebben a kiképzés felügyelőjéül már név szerint ajánlja Kovátsot s katonai multjáról és jelleméről a legelismerőbb hangon nyilatkozik. Végre 1778 január 14-én Washington az alábbi jóváhagyó sorokat írta Pulaskinak: "Mínt hogy oly sokat hallottam már Mr. Kováts jelleméről és képességeiről, nincs kifogásom az ellen, hogy néhány hónapra mint kiképző tiszt alkalmaztassék." Az angol szövegben a beosztása "master of exercises", ami nem ismert és elfogadott katonai rendfokozat a felkelő hadseregben. A Mister megjelölés is arra utal, hogy ideiglenesen, de nem a hadsereg tisztjeként kívánja szolgálatait igénybe venni. Erre joga ugyanis csak a Kongresszusnak volt. E furcsa hangú megbízatás ellenére Kováts teljes hűséggel és legjobb tudása szerint fogott neki egy harcrafogható és fegyelmezett lovas seregetest megszervezésének és kiképzésének. Életének ebben a szakaszában kálvinista neveléséből fakadó meggyőződéssel hitte már, hogy nem véletlenül került Amerikába, hanem a világot és az emberi társadalmat állandóan formáló Legfelső Akarat végrehajtó eszközeként.

Mindkettőjüknek hamarosan be kellett látniok azonban, hogy a Kongresszus meg nem értésén, a Fővezérség tehetetlenségén és az alparancsnokok olykor függelemsértésig menő ellenállásán minden nagyvonalu elgondolásuk hajótörést szenvedett. A nemes cél eléréseért válllvetve folytatott küzdelem egyetlen hasznos eredménye az a sirig tartó meleg barátság volt, ami a magyar és lengyel huszártiszt között kifejlődött. A sikertelenség láttán mindketten lemondtak megbízatásukról, de Pulaski egyidejűleg engedélyt kapott egy önálló lovas csoport megszervezésére "Huszár Kiképző Hadosztály" néven, melyet hamarosan csak Pulaski Légióként emlegettek. 1778 április 18-án a Kontinentális Kongresszus Kováts Mihályt a hadosztály ezredes-parancsnokává nevezte ki.

A Pulaski Légió 1778 március 28-án került felállításra Baltimore hadiszállással. A kongresszus \$50,000-t szavazott meg 68 lovas és kétszáz gyalogos ~~1000~~ felszerelésére. Három lovas és három gyalogos alegység felállítása volt tervbe véve. Tisztjeit Pulaski kizárólag európai emigránsokból válogatta össze. A legénységet a németlakta New Jersey és Maryland Pennsylvania területéről toborozták, de a kongresszus minden tiltakozása ellenére szép számban vettek fel az angoloktól átszökött hesseniekből is. Ilyen módon oldotta meg Pulaski és Kováts a nyelvi nehézségeket és fegyelmi problémákat, melyek oly sok gondot okoztak előző beosztásaikban. Az eleinte néhány főre rugó keret hamarosan túlnőtt a kongresszus megszabta határokon. Kováts, Bedkin őrnagy és Montfort kapitány ügyes toborzó tevékenységének eredményeként a Légió nyár derekán már 330 emberből állott. Mai szemmel nézve ez szinte nevetségesen kis létszám. Ha azonban meggondoljuk, hogy Washington Valley Forgeban csak 4,000 katona felett rendelkezett s azokról is azt írta egyik jelentésében, hogy "2873 mezítláb jár vagy egyébként meztelen," akkor meg kell állapítanunk, hogy a Légió a felkelő hadsereg egyik legjobban felszerelt és valószínűleg legfegyvermezett egységének számított.

Az engedelmességhez nem szokott amerikai önkéntesek és az angol hadsereg szökevényei Kováts vas keze alatt bámulatosan rövid idő alatt kovácsolódnak katonákká. 1778 augusztus 4-iki számában már így ír róluk az egyik baltimorei ujság: "A múlt szerdán, július 29-én, a tiszteletre méltó Pulaski tábornok a városban szemlét tartott szabadcsapata felett, mely harcias megjelenésű és több gyakorlatot mutatott be olyan fegyelmezettséggel, ami méltó a tiszték és a legénység legnagyobb elismerésére."

/ folytatás a következő számban./

A tizéves találkozó .

vitéz Baranchi Tamáska Endre :

Általában a találkozókat jól meg kell szervezni s hosszadalmas és aprólékos módon kell azokat megtervezni, hogy jól sikerüljenek s azokon az évfolyamtársak között minél jobban tudjanak megjelenni.

Ennek a tizéves találkozásnak a megrendezésére mi egyáltalában nem gondoltunk s nem is voltunk abban a helyzetben, hogy azt keresztül tudjuk vinni.- Volt azokban egy rajtunk kívül álló nagy esemény, amely mégis, akarattunkon kívül a hadnagyá avatásunknak tizéves évfordulójára összegyűjtött jó néhányunkat. Ez pedig nem volt más, mint a háboru utáni hadifogság.

Budur Karsai jó barátommal és évfolyamtársammal már együtt háztak jó ideje az igát a szovjet paradicsomban.- Mikor megláttuk egymást 1966-ban a cseremiszföldi Scsóra partján, nagyon megörültünk, mert így a keserves napokban, hónapokban és években is volt mindig közös témánk. Együtt reménykedtünk, hogy egyszer mi is szabadok leszünk ismét.- Vele ettől az időtől kezdve mindig együtt voltam, kivéve, mikor ő volt fogdában, vagy pedig én.- Beszélgetéseinkben előjöttek a Bősörményi úti emlékek és sokszor számba vettük, hogy kiről mit is tudunk. Évfolyamtársaink ugyan merre vannak szétszórva a világ minden táján ?

Az esztendőket teltek s imitt-amott egy pár hadifoglyot haza is szállítottak,- szemkitorlés végett,- de mi Karcsival mindig kimaradtunk a névsorból. Nem kellettünk a kommunista Magyarország vezetőinek. Ez szinte még dacosabbá és büszkébbé tett minket. Egyik táborból a másikba löktek, de haza sohasem szállítottak. Nevünk a legveszélyesebbek listáján futott.

... 1949 májusában újra vagoniroztak s most mi is benne voltunk a szállítmányban. Egyes kiszékenyek úgy vélték, hogy hazafelé rohog a vonatunk. Mi Karcsival csak mosolyogtunk s mondtuk; azt nem hisszük, mivel mi is veletek vagyunk. - Három napi út után vonatunk elhaladt a hírhedt krenovájai halál tábor mellett, melyet egy-két doni cimboránk személyesen is jól ismert. Majd feltűntek a Don talsó partján a lankás dombvonulatok. A mi vonatunk azonban nem ment át a hidon, hanem Északra fordulva egy merész kanyarral, a Don bal partján haladt tovább.

Bensönket valami furcsa izgalom fogta el s igyekeztünk az ablakokból a doni hadszínteret emlékünkhöz idézni. A doni harcok izgatottan mutogattak s magyaráztak az ott lefolyt eseményekről. A konvojok nem értették, de látták izgatottságunkat s így parancsolták, hogy üljünk le a padokra.

Késő délután volt, amikor megérkeztünk a voronyezsi 1-es számú hadifoglyotáborba.

Itt azonban nem sokáig maradtunk, mert egy néhányan a munkát még az első napon megtagadtuk Klimesuk kapitányának. Így aztán vagy tizennyolcunkat büntetésből át is szállítottak a 3-as számú táborba, hogy ott majd a kegyetlen Zimenkov politikai NKVD-es őrnagy megtörjön bennünket.- Itt két hatalmas repülőhangárból állott a tábor. Az egyik már meg volt töltve legénységgel, míg a másikat nekünk szánták. Tudtuk, hogy itt nagy "összpontosítás" lesz, mert a hangárban elfért legalább ezer ember.- Benn három emeletes priccsekből utcák és egy egész falu volt felépítve. Az egyik sarkot okkupáltuk. Alig raktuk le motyóinkat, már is hallottuk, hogy újabb szállítmányok érkeztek. Kimentünk az udvarra s ott ácsorogtunk, vártunk s néztük az újonnan érkezetteket, hát ma vannak közöttük régi jó barátok, csendőrök, évfolyamtársaink.

Nem csalódtunk, mert a különböző csoportokban jöttek elég bőven.- Őrültünk egymásnak a vizionlátáskor még ebben a szomorú helyzetben is.- Persze az évfolyamtársak mind oda helyezkedtek el a barak sarkába, amelyet kineveztünk csendőrsaroknak.

Tíz év tavlatából jó volt felfedezni a régi arcokat. Hisz legtöbbjükkal akkor volt módunkban utóljára együtt lenni, mikor a Bősörményi úti lovardában teljes díszben kardot rántottunk s harsogva kiáltottuk, hogy; a Hazáért mind halálig ! - Ekkor nagyon boldogok voltunk s hadnagy csillagjainkon a nyári nap fénye erősen szórta a szikrákat. Aztán jöttek az évek, a háboru, a fogság . . . . Mi csak mi, ki jön ott ? Igen ő az az "okoshomloká Boka, azaz . . . nem, , nem Bogya! Mikor észrevett bennünket Karcsival, szája a füleig hízódott. Mosolya és a kedve, úgy látszik a régi . . . . Újabb csoport jött be a kapun. Megállnak. Valaki mély hangját megköszörölve, huncutul nevet a magas huszáros cserebogár sapkája alól. Egy fejjel magaslik ki a tömegeből. Neméhez megállapítani. Persze Gábor az, Polgár Barna. - - - Aranyszáru elegáns szemüvege most már megragasztgatva, összedrótozva, de hajszálvékony bajusza most is kinosan vékonyra faragva jött meg Csikos Jenci.- Hogy is írt róla kronikásunk Halmay-Halmajér ?- "Szerelemi figurák igen nagy tudója . . . ! - Hát az/oszhajú fiú kicsoda, ezredes, ? Nem csak három arany csillagja van - ljedten jön behuzott nyakkal közelünkbe, mintha Matray alezredes úr most szolította volna ki éppen BTK-ból. Már

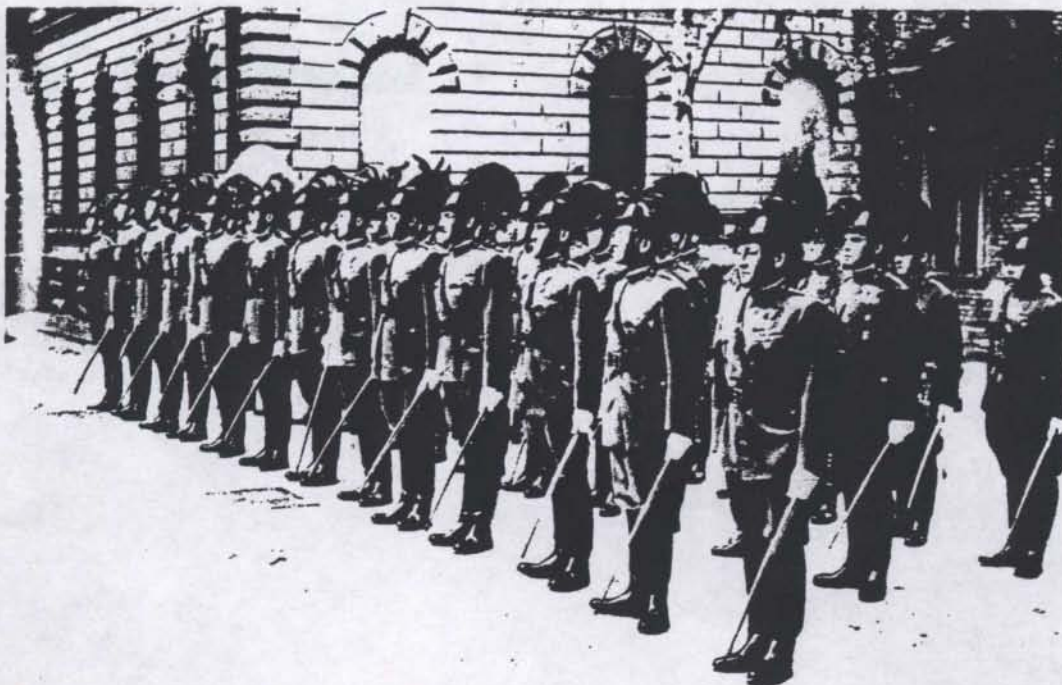
nem fejedhetünk, mert az valóban Kacs Balázs.-A humora régi, csak a haja lett ezüstös. No de annak meg volt az oka biztosan. . . . Mint mindig, most is komoly arccal, csak kicsit magasabb homlokkal fedezzük fel az egyik csoportban Hidvégi Földt. Kérdezzük is tőle, hogy mikor volt az Operában? - Hisz ő volt az egyik ppera rajongó az évfolyamunkban Balogh ezredes ur nem nagy öröme.- . . . Ahogy így örömmel vettük számba egymást, megint érkezett egy csoport. Egy csendőrhajtókás százados is van közöttük.- Iszonyu nagy hátizsákja van.; Ki lehet az? - Még tart a számolás, a névsorolvasás a tűző napon.- Ahogy leveszi sapkáját az új jövevény, hogy verítékét letörölje, akkor látjuk, hogy a ház év alatt semmit sem változott. Eppen olyan kopasz, mint avataskor volt. Ő az Kopasz Attila. *)

A csendőrsarok teljesen benépesült a magasabb és alacsonyabb rangú bajtársaikkal s elkezdődött ottani különleges életünk.- Évfolyamunkat számba véve, mi szerepeltünk a legjobban, a legnagyobb létszámmal. Nyolcan voltunk ott együtt a 38 felavatott között. - Magam a sarokban a harmadik emeleti priccsen ütöttem fel főhadiszállásomat.- Ahogy este megvacsoráztunk, utána oda sereglett a társaság. Főleg csendőrok, az évfolyamtársak, de voltak bőven honvédek is. Aztán elkezdődtek az úgynevezett "kandallócsevegések". Nyolcan-tizen is voltunk egy-egy priccsen Kopasz Attila többször sápitozott is, hogy a fejére hull a szemét a csizmáinkról, de mi mindezzel most nem törődünk. Legfeljebb mondtuk, hogy miért nem költözött fel a legfelsőbb polcra.- Ezek voltak a "csendőr ezeregyéjtszaka" meséi, mert most idők, esteink volt megszámlálhatatlan. Előjöttek a régi szolgálati élmények, a ludovikás és a csendőrtiszti tanulmányok érdekesebb eseményei. -Mindenki sorrajött egy-egy elbeszéléssel. Kedves női kalandok és egyéb nevezetesebb történetek.- Volt parancsnokaink, tanáraink is sorra kerültek egy-egy emlékezetes esettel kapcsolatban.- Vagy pedig tervezgettünk a jövőre, ha egyszer ismét szabadok leszünk.- A csevegések bizony éjjel után kettő, három óráig is eltartottak. A barak többi részén jóízűen aludt, de a csendőrsarok örködött, mesemondás közben.- Így szólalt meg egyik alkalommal úgy fél három tájban Kókay Pali bácsi; Ez a Tamáska már öt éve keseríti az életemet.- Minden este kandallócsevegés van nála. - . . . Odaszólt neki Temessy ezredes ur; Miért nem alszol, Pali? - Hogy tudnék aludni, - válaszolta, amikor az érdekes történeteket éjjel után kezdik mondani.- Kenytelen vagyok odafigyelni!-

. . . . Igy tartotta meg az évfolyamom a tiz éves avatási évfordulót a Szovjetunióban, Voronyezsben.-Estenkénti beszélgetéseinkkel, egymásban tartva a lelkét, vártuk, hogy egyszer reánk kakaastollasokra is fel fog ragyogni a szabadság csillaga .

*) Dr. ns. Kacs Kovács Balázs

*) Dr. Nagy Attila

Csendőrhadnagy avatás 1940 július 9.-én

A gesztelyi Nagyboldogasszony-templom legendája

Szülőföldem legrégebb földesúri családja az Ung megyei Csicsér. községből idetelepült Orosz család, akik 1506-ban Ulászló királytól pallosjogot kaptak. Így megengedett lett a családnak, hogy az istentelen és veszélyes emberek gonoszságainak meggátolására birtokaik bármelyikén, így Gesztelyben is akasztófát állítsanak, keréketörőt, pallost és egyébfajta kínzószerszámokat állítsanak fel, s a tolvajokat, gyújtogatókat, boszorkányokat, gyilkosokat hurokra köthessék, kerékbe törhessék, lenyakazhassák, máglyára vethessék.

A család legelhíresebb férfiúja Csicséri Orosz Zsigmond volt, akit 1757-ben a gyulai ezred parancsnokává neveztek ki.

A hétéves porosz háború szinte valamennyi csatájában részt vett, s vakmerő, hősiességével vezette katonáit a csatákban, amelyekben sebet sohasem kapott. De nem ezekkel a cselekedeteivel vívta ki hírnevét, hanem gesztelyi dorbézoló élete ádáz csínytevéseivel.

A hétéves háború után a hadseregből is elbocsátották, ezután került középpontba a huszárkapitány olyannyira durva tettei miatt, hogy a vármegye tisztikara 1773-ban a szerencsi fegyházba záratta.

A tótok iránt a földesúr mindenkor ki mondhatatlan gyűlöletet érzett. A börtönben tót fogolytársát „rábeszélte”, hogy akassza fel magát, s még saját nadrágszíját is odaadta neki. A kegyetlen huszárkapitányra a feljegyzések szerint „hallgatott” a tót, bár eleinte habozott, de mégis sikerült Zsigmond úrnak a széket kirántani „ádáz elensége” alól. S, hogy biztos legyen fogolytársa halálában, csak órákkal a szörnyű gyilkosság után jelentette a történeteket a börtönfelügyelőnek.

Büntetéért újabb öt esztendővel hosszabbították meg büntetését. Miután letöltötte, sem szüntette be csínytevéseit, vaskos, durva tréfáival tartotta rettegésben a Harangod-völgyét.

Felesége, Boroveczki Mária, látva férje viselkedését, elhatározta, hogy minden pénzét és vagyonát templom építésére fordítja. (Gesztely középkori templomai 1449-ben a Hernád folyó áradása következtében a faluval elsüllyedtek. Később újraterlepték, majd az 1500-as években egy református díjlevél már templomot említ, amelyet huszita

templom alapjaira építettek, de a katolikusoknak csupán imaházuk volt, egészen a XIX. század elejéig.)

Férje nem nezte jó szemmel felesége „pénzpocsékló” tervét és Zsigmond úr szeleme sem. Az összehordott építőanyagból kocsmát építtetett. Felesége kitartását mi sem bizonyítja jobban, mint hogy a legenda szerint Mária asszony háromszor fogott hozzá a templom építéséhez, de férje minden esetben italméréseket építtetett Gesztelyben az összehordott kövekből, gerendákból.

Miután látta, hogy feleségét templom-építési szándékától nem tudja eltántorítani, egy elmeháborodott pillanatában zsákba dugta őt, macskákat dobott a fejére, bekötötte a zsákot, s verni kezdte a nyávogó jószágokat, hogy marják szét feleségét, kapják ki a szemét.

A zsákban fogadta meg a jámbor asszony, ha élve kiszabadul, felépíti a templomot, amelyről régen álmodott.

Ki is szabadult, sőt, nemcsak a zsákból, de férje hatalmából is, mert eljött a halál a békés életbe beilleszkedni nem tudó Zsigmondért. Mária asszony pedig beváltotta ígéretét. Így épült fel a katolikus templom, késő barokk stílusban, az Úr 1802. esztendejében, amelyet gazdagon felszerelt, és alapítványt létesített a fenntartására.

A történet itt nem ér véget.

Az 1960-as években szóbeszéd járt a faluban, hogy a templom szentélye alatt (hol Mária asszony alussza örök álmát), egy kis asztalkán vaskazetta áll, amelyben iratok vannak. Az akkori plébános, hogy utánajárjon a dolognak, engedélyt kért és kapott a kriptá felbontásához.

1962 áprilisában került sor a kriptá felbontására. A kis asztalkának, vaskazettának, iratoknak nyoma sem volt. A kopor-

són, ami sértetlen maradt az idők folyamán, a következő verset találták:

„Ezen remenységet jegyző boltnak sirja,
hamvát Boroveczki Máriának bírja.
Ki már alkonyodott megöszült korában,
visszatért földből lett romlandó porába.

Orosz Zsigmond úrnak vala hites párja,
ki miatt gyakran folyt könnyeinek árja.
Mert még huszonhat év fölötté elhaladt,
kínos házasságnak nyögő járma alatt.

Mégis keserveit tűrte békességgel,
fájdalom követölte egyedül az éggel.
Látván a Megváltó szentséges szavával,
hogy is nyert koronát magának.

Nyugodj drága lélek, enyész el porodban,
még a serkenő szó nem ordít sírodban.
Akkor megépülvén tsont hozzád salakja
lelkeddel az örök boldogságot lakja.

Meghalt életének 76. esztendejében november hónapjának VIII. napján. 1802.”

A koporsóban a holttest ugyanabban a nehéz, fekete selyemruhában és fekete csipkefőkötőben feküdt, amint a kórus alatti freskón látjuk. A festményen jól megtermett, idősebb magyar asszony térdel, a már említett ruhában, nyakán dús gyöngysorral és csipkefőkötőben, kezében a templom kicsinyített mása, amint átadja a templom védőszentjének, Szűz Máriának.

Annak idején sokan zarándokoltak napokon át a templom alapítójának földi maradványaihoz, majd befejező aktusként gyászmisét celebráltak és liberát mondtak a kegyűrnő nyitott sírja felett.

Sztrakon Tamás

Megjelent az Új Kelet
2007. augusztusi számában.

Sztrakon Tamás, régi gesztelyi családból származó fiatalember, aki Gesztely község történetét akarja megírni és ehhez szorgalmasan gyűjti az anyagot.

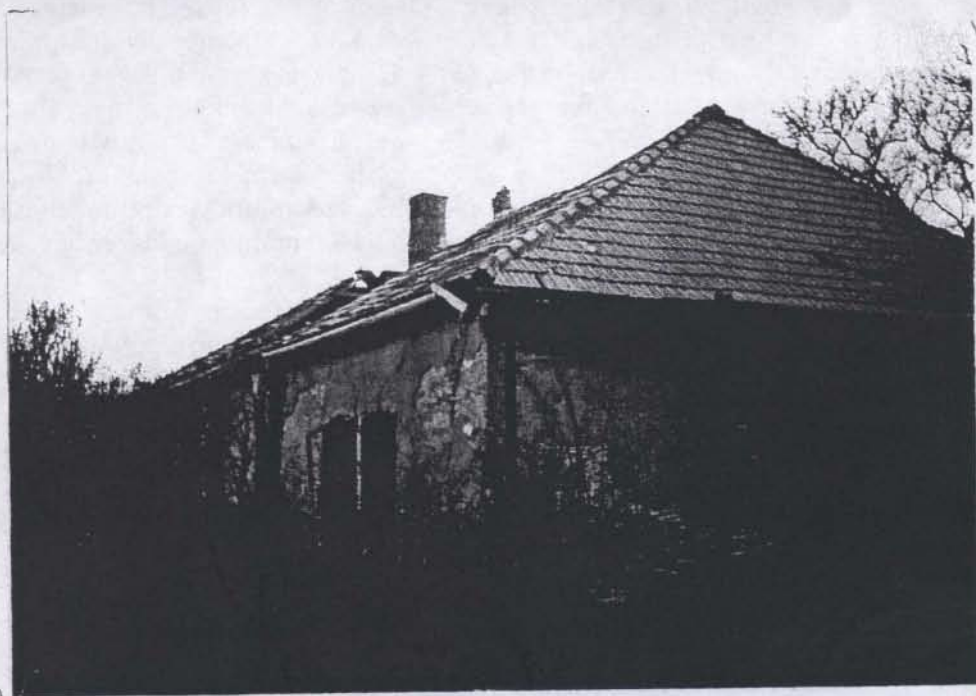
Igy kereste fel az anyai nagyszülei omladozó kuriáját is. Ott a padláson még iratokat sőt még fényképeket is talált. Sajnos a több százéves "kastély" a teljes elmulás felé közeledik, mert mióta a " régi udvarház utolsó gazdája" Mária hugom meghalt, az örökösök közül senkisé is költözött oda s a három fia is máshol telepedett le.

1993-ban voltam még Gesztelyben s elzarándokoltam az ősi házhoz, ahol bizony unokatestvéreimmel igen sok és szép nyári vakációt tölthettem. 1956 október végén még meg tudtam látogatni ott a 90 éves nagyanyámat. Tulajdonképpen ekkor bucsuztam a régi háztól. ... Így az 1993-s látogatásamkor összeszorult a szívem és még könnyek is jöttek a szemembe, amikor megláttam az omladozó régi házat. A cigányok és más söpredék még már a házat teljesen kifosztotta. Még az ablakokat és ajtókat is elvitték. A padlózatot felbontották és még a gerendákat is kifüresztelték. (Gondolom, ha Szabó tiszthelyettes, csendőr őrsparancsnok élt volna, ez nem történhetett volna meg..)

.....
1449-ben Kis-Gezthel néven szerepel a község és ekkor Daróczy Anasztáz és Orosz Tamást iktatják be egyes részeibe. 1635-ben a csicseri Oroszoké.

A " kastélyt" 1923-ban pettrahai Hegedűs József, anyai nagyapám vette meg csicseri Orosz Zoltántól s így lett az új tulajdonos a Hegedűs és a Tamáska család.

.....
Dr. Varga Imréné sz. nemes Baranchi Tamáska Mária- Terézia volt a családból az utolsó lakosa, aki 1982, június 25-én hunyt el Debrecenben és Gesztelyben van eltemetve anyai nagyszülei mellett. Ő volt a gesztelyi kastély, a " régi udvarház utolsó gazdája."

A gesztelyi " k a s t é l y " mai állapotában.

/ Sztrakon Tamás felvétele /

SZÓLÁSTÉR

OLVASÓNK LEVELEBŐL

A kúria emlékére

Gesztelyből Megyaszó felé utazva, a part elején, az egykori József Attila téri (amely mára már csak utca), valamint a Dózsa György utcával szemben, mélyen benn, az egykori kis park mögött áll egy omladozó épület. Az itt élők csak kastélynak nevezik, pedig nem más ez, mint egy szép falusi kúria. Az épület valamikor a Tamáska családé volt, akik gyakran tartózkodtak itt, majd később Hegedűs-kúriaként került be a köztudatba.

Már jó pár éve lakatlan. A 80-as évektől áll üresen az épület, azóta áll magányosan, dacolva az időjárás vasfogával és azokkal az „emberekkel”, akik mai napig fosztják rendületlenül. Már már a tetőnek is lába

kelt, a kúria berendezéseiről ne is beszéljünk. Hej, pedig ha ezek a több száz éves falak, amelyek magányosan merednek bele az ég kék végtelenjébe, mesélni tudnának... Mesélnének például azokról a nyárestékről (amelyről egyszer Baranchi Tamáska Edé bácsi is mesélt – aki a gyerekkora nagy részét töltötte itt még a második nagy háború előtt), hogy milyen nagy-szerű érzés volt az, amikor a gesztelyi nagy ebédlőben 25-30-an ültek a nagy asztal körül. Este nótázgatások az öreg kúria előtt, s a fiatal-ság, a tucatnyi unoka pedig kellemes nyarakat töltött a Hernád hús partján, füzesében, s a folyó kellemes vizében. Mesélne arról is, hogy tudott egy legendává válni a kastély mögötti pince, ame-

ly alagútjellege miatt sokunk fantáziáját felkeltette. Vagy azokról a napokról, amikor a II. világháború alatt számos gesztelyi húzta itt meg magát, míg az öreg kúria falai sebesült katonáknak adott otthont.

Ma csupán csak a falak őrzik a „dicsó” múltat, s belefáradt már, hogy a csodát várja, hogy talán valakinek újra otthont adhasson, békét és melegséget. Sajnos mára a „kastélynak” nagyon sok tulajdonosa van az örökösödés miatt. Az önkormányzat sem tett semmit eddig a ház megmentése érdekében, pedig a több mint 200 éves épület, amely talán műemlékjellegű is lehetne, minden bizonnyal ékessége lehetne – lehetett volna – a községnek. Sajnos, így tűnik el a szemünk elől a

múltunk tanúi, bár az omladozó falakat még vigyázza az emlékezet.

SZTRAKON TAMÁS
GESZTELY

A titokzatos pince bejárata.

Még nagyapám falaztatta be a pince végén kerek alaku nagy termet, amelynek közepén még egy kút is volt. Innen vagy három irányba is vezetett folyosó, amelyek nagy része már be is volt omlva így azoknak a használatára már életveszélyes lett volna.

A ház körüli kertben ásáskor, vagy más földmunkáknál több helyen lehetett látni földalatti bolthajtásos maradványokat kőből és téglából. Hogy ezek hová vezettek és mire használták, örök titokban maradtak.

Mégsem így gondoltam

Leverték a germánt,
Én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy a hazám velevessen
Sorsához láncoltan.

Föltámadt a béke,
Én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy Krisztusunk sirba dugják
Ujra, megcsufoltan.

Igazság-osztás van,
Én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy minden nép igazat kap
itt, - mi meg a Holdban.

Szabadság szüretel,
én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy annyi könny, vitriol, vér
Forr e tündér borban.

Egyenlőség van már,
Én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy egyenlők úgy leszünk mind,
Ha járunk rongyokban.

Testvériség járja,
Én is így gondoltam
- s mégsem így gondoltam:
Hogy szeretet nem kapható
Se szivben, sem boltban.

Földosztás van. Végre !
Én is így gondoltam
- s mégsem így: hogy Hungária
Földreszülje e népet, - de
Vérbefagyva, holtan.

Nem, nem így gondoltam !

Csorna, 1945 nyár

Mécs László

*Ent a lecseset en bánci's barátom küldte, Oklón
járva kiémpesítte, mert hivatalosan index alatt van.*

L.

Trianonra emlékezünk!

Három szín

A keblünkről letiltották,
Leszaggatták a három színt;
Keblünkről beljebb vándorolt:
Befogadták a szíveink

Ameddig piros lesz a vér,
Ameddig fehér lesz a hó,
Amíg zöldel a rét füve,
Lesz jel, eszünkbe juttató:

Hogy hitünk hol van, hol hazánk.
Hogy hova, kihez tartozunk
S kié a föld, hol elsüllyed
A koporsónk, ha meghalunk,
Hogy az életünk sivatag,
Hogy vérbemártott kép a táj
S a testnek a letépett tag
Utána sír, utána fáj.

Ameddig piros lesz a vér,
Ameddig fehér lesz a hó,
Ameddig zöldel a rét füve,
Míg lesz magyar szív dobbanó -

A keblünkről letilthatják,
Letéphetik a három színt,
Keblünkről beljebb vándorol,
Befogadták a szíveink.

E három szín után fog szívünk
Sikoltva égni, vérezni;
Ki mindenünnen leszaggatta,
Jöjjön és onnan tépje ki.

-Reményik Sándor

Junius 26.-án a sarasotai SELBY könyvtár különtermében a Sarasotai KOSSUTH KLUB Schubert : Három a kis lány" c. operettjét mutatta be video fiámról a Magyar Állami Operaház előadásában.

.....

Junius 27.-én déli 12 órai kezdettel volt Dr. Csizinszky Sándor egyetemi tanár (a Kossuth Klub kilencedszer megválasztott elnöke) nyugalomba vonulásiának az ünnepélyes bucsuztatása a bredontoni Egyetem Kertészeti fakultásának az épületében.

Egyik kollégája bucsuztatta s erre az alkalomra készített Csizinszky Sándor egész életét bemutató filmet vetített le. A nagy terem zsufolásig volt tele, kollégákkal és főleg egyetemi hallgatókkal. Az előadás és köszöntések után nagyszerű büfé várta a jelenlevőket. A Csizinszky család teljes létszámmal jelent meg, beleértve a négy unokát is.

Egyet nehézmenyestem, hogy magyar részről senki sem köszöntötte az ünnepeltet, pedig ott volt a Kossuth Klub alelnöke és pénztőrosa is.

... o ...

A venicei MAGYAR HÁZ 2003 augusztus 17-én rendezi meg Szt. István ünnepségét. 11-kor kezdődik a magyar katolikus mise Ft. Vargyas Emil atya celebrálásával. Majd utána következik a Szt. István napi ünnepség. Ezt Zabava Ferenc és felesége Mária rendezi, mind ketten a Szent László Rend tagjai.

Az ünnepség után disztribúció lesz ugyancsak a Magyar Házban.

A FIGYELŐ PÓSTÁJA

2003 január. Boldogasszony hava

10. szám

/ részlet /

Szerkeszti és írja: Szalay Gyula (FL) a volt Figyelő társszerkesztője. Célja a magyar öntudat továbbá ápolása és fentartása idegenben és otthon.

Ahogy a TV 60 minutes adásában láttam. Bush elnök terve az, hogy egy bábkormányt (Quislingnek nevezték valamikor) ültet Saddam helyébe akik majd kiszolgálják Amerikát olcsó olajjal. Kiszorítják a francia és az orosz érdekeltségeket. minden nemzetközi meg egyezést semmisnek nyilvánítanak amit eddig Irák tett. - mondta a zsíros képű új iraki elnökjelölt, aki olyan bazarereskedőnek néz ki, aki mindent megvesz és elad lelkiismeret furdalás nélkül.

Így az olcsó olaj helyreállítja Amerika gazdaságát, kiszorítja a Szaudi olajat és érdekeltséget és függőséget, ami nagy politikai győzelem is.

Ez nagyvonalú politikai koncepció, de van egy nagy hibája. Figyelmen kívül hagyja az emberi tényezőt. Mert ennek a politikának negatív hatása a franciák, oroszok, s az összes arab államok népességének kiábrándulása Amerika szavahihetőségéből. Amerika gyűlöltté válik a világ minden részén s ez fenyegeti belső biztonságát is. Ezért még jobban kell fokozni a biztonsági intézkedéseket addig, míg majdnem minden amerikai paranoikussá nem válik, a félelemtől, mert még a levezető csatornában is terroristát fog látni. Roosewelt elnök még azt mondta, hogy a legnagyobb félelem a félelem maga, s ez a kormány pont ezt élesztgeti, mert éppen a félelemre épít mint az orosz is tette. A félelem pedig negatív erő. mert bizalmatlanságot kelt és gyanakvást minden és mindenki iránt.

Minden jel arra mutat, hogy ezt a politikai vezetést nem diplomaták állították össze. hanem a „60 perc” tudósítói szerint a General Motors hirdető ügynökei. Ezért is hirdetik és árulják úgy mint a fogkrémet, hashajtót vagy az új kocsikat.

Ha Bush elnök kijelenti, hogy az olajra szükségünk van s azt megszerezzük ha kell háborúval is imperialista politikával, akkor még támogatom mert ez egyenes beszéd. Mert ez az igazság. De mondhatja-e Bush elnök, hogy ezzel a csetepatével két kultúra néz egymással szemben? A nyugati keresztény és a keleti Izlám? Nem mondhatja miután egy vegyes népség lakja Amerikát akik között akadna tiltakozó ilyen program ellen. Sőt a kereszténységnek is vannak itt elegen ellenségei. Nem marad más hátra mint a zsargon:-mint pl „tömegpusztító fegyverek” maszlagolása. Ezt jobban el lehet adni mint az igazságot. De ez rémes képet mutat a tömeg kvalitására, minőségére, akiknek maszlagot kell eladni. Vagy talán fordítva? Egy jóakarató és békés népet kell félrevezetni óriási nyereszkeadások ügyében?

A gazdasági válság a kapitalizmus megismétlődő klasszikus hullámszáma amit a piacok elteltsége okoz. Ennek eddig csak egyetlen megoldása volt ami a németeknek sikerült és amibe az oroszok belebuktak: az irányított tervgazdálkodás. De ez az amiről a kapitalizmus hallani sem akar. ■

A VIZSGÁLAT LEZÁRULT címmel jelent meg a Mécs bizottság munkája a hazai ügynökökről. „A bizottság munkájából kiderül, hogy mintegy 160 ezer ügynök dolgozott 1990-ig a magyar állambiztonsági szerveknél közülük azonban csak 72 ezernek a kártotétkjáról van információ.” - A bizottság munkájának Mécs Imre szerint az volt az érdeme, hogy kiderült a történelmi tény: minden kormányban voltak olyanok, akik kapcsolatban voltak az állambiztonsággal. —Ügynökökben kínál eligazodást a Terror Háza Múzeum : Ügynökvilág Magyarországon című időszaki kiállítása, ahol írásos és tárgyi emlékek segítenek megidézni a múltat. A kiállításon látható többek között levélfelbontó készülék és lehallgató berendezés (közismert néven poloska) de közelről szemlélhetjük meg azt is, hogyan néz ki a sokat emlegetett 6-os karton. A kiállításon megtekinthető egy belső használatra készült oktatófilm, amely a beszerzett ügynökök kiképzését segítette. A múzeum vezetése úgy látja: a jelenlegi belpolitikai események különösen aktuálissá teszik, hogy a polgárok megismerkedhessenek az állambiztonsági rendszer működésével.” ■

Erdő Péter székesfehérvári segédpüspököt, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem rektorát nevezte ki II. János Pál pápa Paskai László bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek utódául. A nemzetközileg is nagy tekintélynek örvendő egyházjogász-professzor 1952-ben született Budapesten, 1975-ben szentelték pappá, 2000-ben pedig püspökké. Beiktatása január 11-én lesz az esztergomi bazilikában. Felvételünkön: Erdő Péter köszönti II. János Pál pápát; középen Takács Nándor székesfehérvári megyéspüspök látható. Következő számunkban interjút közlünk az újonnan kinevezett esztergom-budapesti érsekkel.

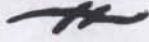
S.K.H. Dr. Oskar Prinz v. Preußen,
Herrenmeister des Johanniterordens
H.R.H. Prince Oskar of Prussia,
Herrenmeister of the Order

A Magyar Johanniták TÁJÉKOZTATÓjából.

V. Tamáska Endre, RR, május 30.-án
ünnepelte kilencvenedik születés-napját.
Szívvel gratulálunk!

V. Tamáska Endre, RR, adatai a
németországi "kis piros könyvünkben"
hibásak.
A Tomcsányi féle Tagozati könyvecske
adatai az érvényesek.

Meghívó

a Johannita Rend Magyar Tagozata

Lovagi Napjaira Budapesten, 2003. augusztus 22./23./24.

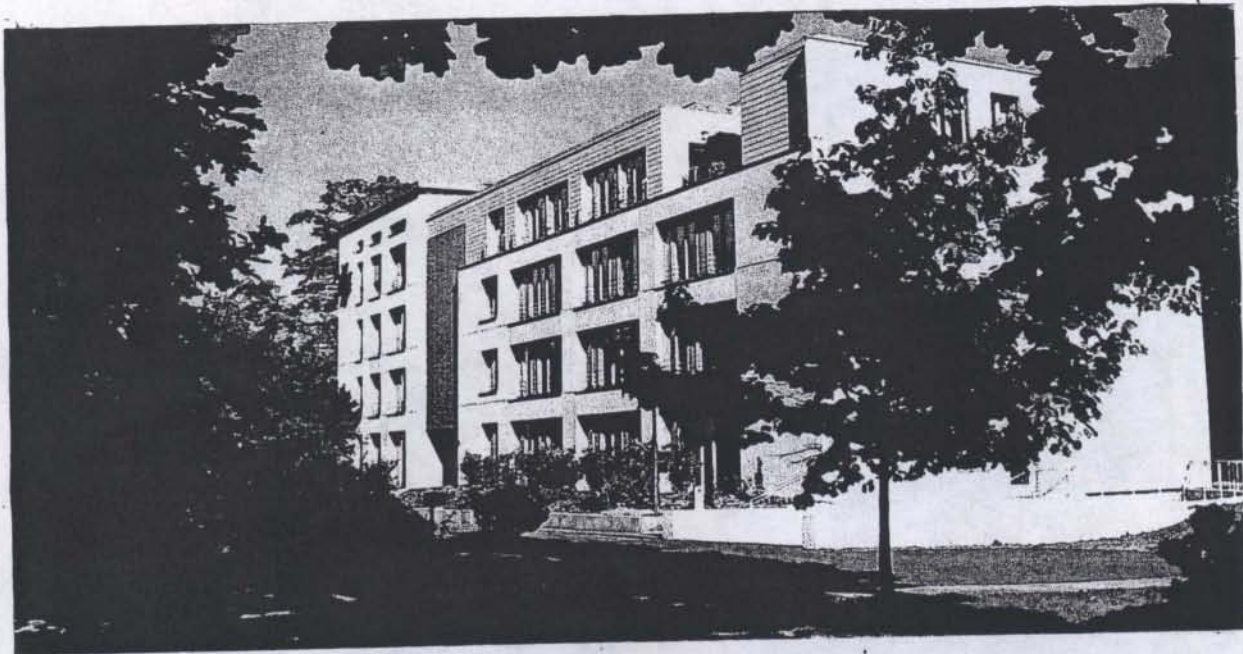
A jelentkezéseket kérjük legkésőbb 2003. június 15.-ig
Tagozatunk irodájába elküldeni.

Címek:

A Johannita Rend Magyar Tagozata
H-1056 Budapest, Váci u. 62-64.
Tel.: +36 1 2669130

Budapesti Németajkú Református Egyházközség temploma
H-1054 Budapest, Alkotmány u. 15. (Hold utca sarok)
Tel.: +36 1 3112369

München, im Mai 2003

Lieber Herr de Jarand,

An Ihrem Ehrentag denke ich an Sie und wünsche Ihnen von Herzen Gottes Segen, Gesundheit und noch viele schöne Stunden in unserer Johannitergemeinschaft.

Das Bild von unserem neuen Ordenszentrum in Berlin soll Ihnen dabei eine kleine Freude bereiten.

In der Verbundenheit des Ordens bin ich Ihr

Andreas Skut

Herrenmeister

... — ... — ... — ... — ... — ... — ...
Betegség

Kórház

Felgyógyulás

A HOLLÓ

105 SZ. ÖCSCS.

HUNYADI MATYAS MUNKAKÖZÖSSÉG
HUNGARIAN SCOUTS ALUMNI
ASSOCIATION

Homepage: <http://www.hungary.com/corvinus/>

Ha nem születtem volna is magyarnak
E néphez állanék ezennel én

Mert elhagyott, lefelhagyottabb
Minden népek között a föld kerekén

48.sz.

2003, április 30
(folytatás a túl oldalon)

*****

Andróczy Ferenc cst. minden Jubi tábor öcs. altáborában megjelent, rendszerint az orvosság gyanánt fogyasztott híres mézborával felszerelve. Krónikus, javíthatatlan optimizmusa és jókedve mellett a befutott életpályája volt csodálatra méltó. Óriási teljesítmény volt egy vesztett háború után nulláról indulva, Amerikában egyetemi tanári pozíciót kiharcolni. Nyugdíjazása után a mézbor készítésére specializálta magát a West Virginia-i birtokán.

Feri bátyánk bajban van. Nemrégiben agyvérzést kapott, amivel persze kórházba vitték, majd egy elfekvőbe. Szépen javult, már sakkpartikat is játszott. Közben - könnyen feltételezhető okokból - magatehetetlennek nyilvánították a hatóságok.

Hiába akart egy magyar öregotthonba kerülni, nem engedték meg barátainak, hogy elvigyek az állam által kijelölt gondozóból. Az állami gépezet a hivatalos közegek pártjára állt, akik nyilván anyagi érdekekből, nem akarják kiadni kezeik közül.

Közben, hogy tovább komplikálódjanak a dolgok, földre ejtették, minek következtében eltört a medencecsontja. Így tényleg mozdíthatatlanná vált.

A jogi hercehurca tovább folyik. Végre április 14-én megtartották a tárgyalást, amelyen már Ferit is megszólaltatták, de a bíró még nem határozott....

*****

HALÁLOZÁS

*****

A Vitézi Rend

megrendülten, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy

vitéz Radnóczy Antal

nyugállományú dandártábornok

A Vitézi Rend főkapitánya

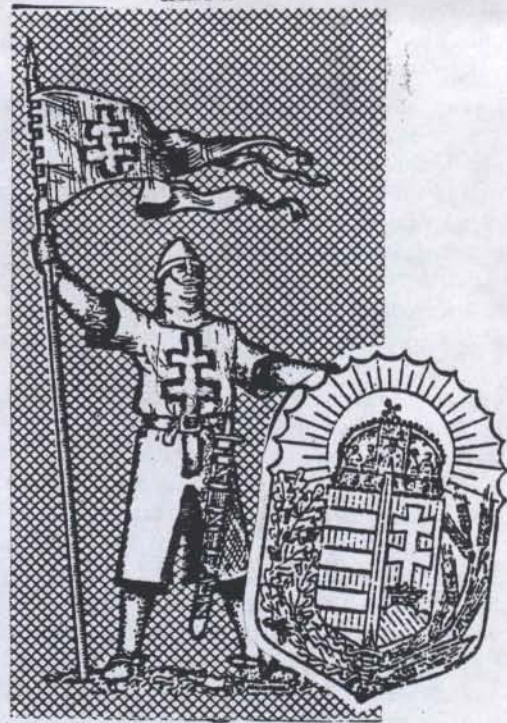
életének 92. évében

2003. április 28.-án visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Főkapitányunk a Vitézi Rend eszmeiségét töretlenül megőrizte. Ennek a magasztos feladatnak folytatását reánk hagyta, amelyet becsülettel teljesítünk.

Megboldogult főkapitányunkat a Farkasréti temetőben helyeztük örök nyugalomba,

2003. máj. 16.-án, 15:30-kor.

A Vitézi Rend megrendülten, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy

vitéz Radnóczy Antal

ny. á. dandártábornok

A Vitézi Rend Főkapitánya

2003. április 28-án délután visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Temetése május 16-án 15 óra 30 perckor lesz a Farkasréti temetőben.

Főkapitányunk a Vitézi Rend eszmeiségét töretlenül megőrizte.

Ennek a magasztos feladatnak folytatását reánk hagyta, amelyet becsülettel teljesítünk.

v. Radnóczy Antal dandártábornok, a Vitézi Rend főkapitánya 1912-2003

Életének minden napja a magyarság szolgálata volt. 91 éves korában szólította el a halál. Élete utolsó pillanatáig becsülettel és hűséggel szolgálta a hazáját. A nyugati emigráció egyik lelkes vezetője volt. Nevéhez fűződött a Vitézi Rend újbóli életre hívása, a volt Ludovikások Egyesületének és a Magyar Harcosok Bajtársi Közösségének megalapítása.

1930-ban avatták a Ludovika Akadémián hadnaggyá. Csapattiszti beosztása után a Hadi Akadémiára került, ahol sikeresen elvégezte a vezérkari tiszti iskolát. 1942-1943-ban ott volt a Doni áttörésnél. Bátor kiállással embereivel, beosztottaival sikeres utóvéd harcot folytatott. Ezért a Kormányzó a Signum Laudis és a Tiszti Kereszt kitüntetésben részesítette. A háború végéig különféle katonai beosztásokban szolgált, majd Németországban telepedett le, ahol fáradhatatlanul dolgozott az emigrációt választott honvédségi tisztek, tiszthelyettesek és legénység összetartásában. Részt vett az MHBK – Magyar Harcosok Bajtársi Közössége 1948-ban történt megalapításában.

A forradalom leverése után a kimenekült volt politikai foglyok által alapított Nemzetőr c. újság alapításában és támogatásában vett aktívan részt. Angol nyelven lapot alapított, "Lion's Future" címmel, amelyet főleg az akkoriban szabaddá lett afrikai és ázsiai államokban terjesztett. A lap egyedüli célja a kommunista-bolsevista hatalom terrorisztikus módszereinek bemutatása és a kommunista mételey elleni fellépés és védekezés.

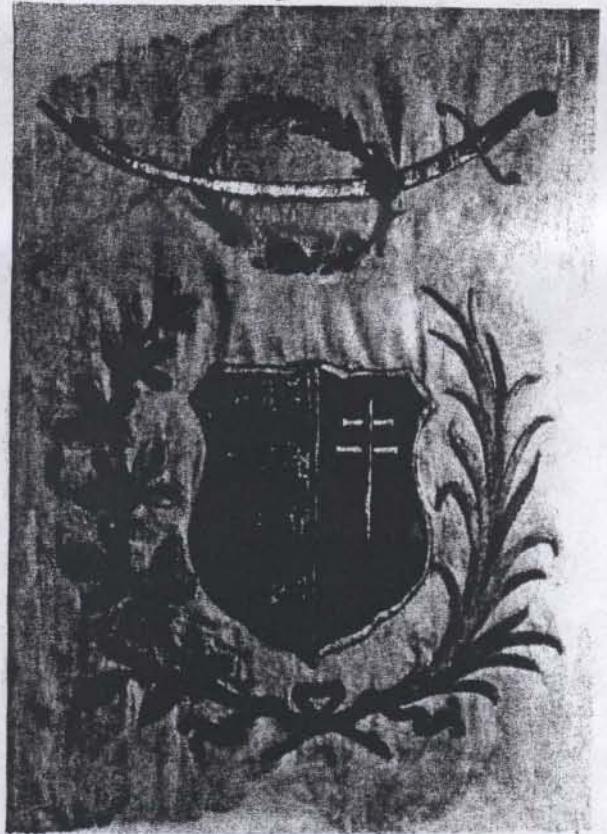
A rendszerváltás után elismerésképpen dandártábornokká léptették elő. Az ő nevéhez fűződik a Vitézi Rend magyarországi újra szervezése, amelynek haláláig főkapitánya volt. Szomorú, hogy felelőtlen, magukat vitéznek nevező egyének rosszakaratú vádakot emeltek ellene, melyeknek semmi alapjuk nem volt. Egy ízig-vérig becsületos magyar katona becsületébe gázoltak, ami tagadhatatlanul oka volt hirtelen bekövetkezett halálának.

A Politikai Elítéltek Közösségének pártoló tagja volt, minden országos rendezvényünkön személyesen vett részt. Temetése június 16-án lesz a Farkasréti temetőben, katonai szertartással.

A PEK nevében v. Fehérváry István, régi bajtársa és a család barátja búcsúztatja.

/VIRRASZTÓ/

v. F. I.

Címer a Honvéd lovassági zászlón
1849-ben.

/ Eredetije aHadtörténeti Múzeumban
Budapestben ./

V. Barancsi Tamáska Endre
 You're ninety years old, hurray!
 You've done so much in your life
 You deserve this salute today

As a csendő you started out
 Strong and handsome and brave
 You fought the Russians with valor
 Your all for your country you gave

You struggled for honor in Siberia
 Enduring starvation and cold
 When you returned to beloved Hungary
 More horrors awaited, we're told

The Revolution opened the gates
 You knew what you wanted to do
 You went to your brother in America
 And started your life anew

Finally you could use the talents
 Long hidden deep inside
 Creating works of beauty
 For your new country with pride

Your passion for hunting is famous
 Your love of horses too
 Your support for Hungarian causes
 Shows you're a patriot true

We wish you many more years
 With "Mama" at your side
 What a handsome couple!
 Were glad that she is your bride!

2003 évben adományokat küldtek
 be a FLORIDAI BAJTÁRSI HIRADÓ-
 ra: T.S. 100.00, v.G.Á. 30.00
 S.S.I. 30.00, és Z.Jné 20.00
 USA DOLLÁRT.

A szerkesztő hálásan köszöni
 a nemes lelkű adományokat.

.....

A FLORIDAI BAJTÁRSI HIRADÓ-nak
 ez a száma lezárva 2003. juli-
 us 15.-én.

.....
 Kellemes nyári időtöltést ki-
 vénok minden olvasómnak.-

... ooo ...

Cim:

Endre v. Tamáska de Baranch
 4088 Red Bird Circle S.
 Sarasota, FL. 34231. USA-

Ezt is a születésnapomra kaptam...

COL. ENDRE TAMÁSKA
 4088 Redbird Cir. S
 Sarasota, FL 34231-4614
 - USA -

